

► = kötelező bizonyítás;

Minden vizsgán lesznek elméleti kérdések, tételek, definíciók, és a megadott bizonyítások valamelyike. Az alábbi számítási feladattípusok biztosan lesznek: komplex számok, geometria, határérték, differenciálszámítás és alkalmazásai, és legalább három integrálszámítási feladat (helyettesítés, parciális integrálás, racionális törtfüggvény, improprius integrál).

1. Bevezetés (e01): • logikai műveletek és műveletábrák, azonosságok, ► az előadáson elhangzott kétváltozós logikai azonosságok bizonyítása igazságtáblával, • kvantorok, logikai műveleteket és kvantorokat tartalmazó állítások tagadása • végtelen számhalmazok számossága

2. Komplex számok (e02): • komplex szám algebrai alakja, komplex számsík • műveleti tulajdonságok, konjugált és absz. ért. tulajdonságai • binomiális-tétel • *trigonometrikus alak*, műveletek trig. alakban adott komplex számokkal, gyökvonás, *egységgyökök*, • az algebra alaptétele • valós együtthatós polinom felbomlik elsőfokú és negatív diszkriminánsú másodfokúak szorzatára (e14)

3. Vektorok (e03): • vektorműveletek (összeadás, skalárral szorzás, skaláris és vektori szorzás, vegyes szorzat), vektor abszolút értéke, két vektor szöge • vektorműveletek műveleti tulajdonságai • a skaláris, vektori és a vegyes szorzat geometriai jelentése (vektor egy másik vektorra eső merőleges vetülete és annak hossza, paralelogramma területe, paralelepipedon térfogata) • milyen feltételekkel lesz $\mathbf{a} \cdot \mathbf{b} = 0$, $\mathbf{a} \times \mathbf{b} = \mathbf{0}$, $\mathbf{abc} = 0$ • a műveletek koordinátás alakja 3D-ben • orientáció • n -dimenziós tér • a skaláris szorzat és alaptulajdonságai • hossz (norma), szög, merőlegesség • Cauchy–Bunyakovszkij–Schwarz-egyenlőtlenség • *vektorok lineáris függetlensége* és ekvivalens alakja

4. Tételek (e04): • egyenes és sík explicit és implicit egyenlet(rendszer)ei (és ezek meghatározása megadott adatokból, továbbá koordináta-tengellyel ill. koordináta-síkkal párhuzamos egyenes és sík egyenlet(rendszer)ei) • egyenes és sík metszéspontjának meghatározása ► pont és egyenes távolsága a térben • pont és sík távolsága

5. Függvényhatárérték (e05): • *függvényhatárérték* • a határérték kiszámítása, szandvicstétel • függvények összegének, szorzatának, hányadosának, skalárszorosának, racionális kitevős hatványának határértéke • jobb és bal oldali határérték, határérték a végtelenben • $(\sin x)/x$ határértéke • a *végtelen, mint határérték*, aszimptoták

6. Folytonosság (e06): • *pontbeli folytonosság* • szakadási hely (megszüntethető, ugrás, lényeges) • hézagpont, pólus • *folytonos függvények* és tulajdonságaik, féloldali folytonosság • függvények folytonos kiterjesztése • korlátos zárt intervallumon értelmezett folytonos függvények: Bolzano-tétel, Bolzano–Darboux-tétel, szélsőérték, Weierstrass-tétel

7. Elemi függvények és inverzeik (e07, e13):

• trigonometrikus függvények • polinomok: maradékos osztás, gyöktényező, Horner-módszer, racionális gyökteszt • exponenciális és hiperbolikus függvények • injektív (invertálható) függvény, *függvény inverze*, grafikonjaik kapcsolata, inverz függvény meghatározása • trigonometrikus

függvények injektív megszorításai és inverzeik, arc és area függvények • az e szám • logaritmus és exponenciális függvények

8. Differenciálás (e08): • érintő, *derivált*, deriváltfüggvény, a derivált ábrázolása, jobb és bal oldali derivált ► folytonosság és differenciálhatóság kapcsolata • Darboux-tétel • x^n deriváltja ► *sin* függvény deriváltja • deriválási szabályok, összetett függvények deriváltja, láncszabály, implicit függvény deriváltja ► *arcsin* deriváltja • elemi függvények és inverzeik deriváltjai (pl. *log* deriváltja)

9. Derivált alkalmazásai (e09, e10): • függvény szélsőértékei, abszolút maximum, minimum, lokális maximum, minimum ► az első derivált és a lokális szélsőérték • kritikus pont • Rolle-, Lagrange- és Cauchy-féle középértéktételek és geometriai szemléltetésük • a Lagrange-féle középértéktétel következményei: egy intervallumon csak a konstans függvény deriváltja 0; egy intervallumon azonos deriválttal rendelkező függvények konstansban különböznek • monoton függvények • első derivált teszt monoton függvényekre • a derivált előjelváltása és a szélsőérték kapcsolata • konvex, konkáv függvény • f konvexitása és f' szigorú monotonitásának kapcsolata • f konvexitása és f'' előjele közti kapcsolat • inflexió pont létezése és f'' nulla volta közti kapcsolat • második derivált és lokális szélsőérték • határozatlan alakok ($0/0$, ∞/∞ , 0∞ , $\infty - \infty$, 1^∞ , ∞^0 , 0^0), L'Hospital-szabály • *log*, hatvány, polinom, *exp* függvények hányadosának aszimptotikus viselkedése • egymást egy pontban n -edrendben érintő görbék • *Taylor-polinom*, Taylor-tétel • függvényvizsgálat (e10)

10. Integrálás (e11, e12): • *primitív függvény*, *határozatlan integrál* • alapintegrálok • integrálási szabályok • fordított láncszabály: $f(ax + b)$, $f'(x)/f(x)$, $f^s(x)f'(x)$, • $\sin^n \cos^m$ integrálja • helyettesítéses integrál • parciális integrálás (a négy alaptípus) • Riemann-összeg (integrálközelítő összeg), felosztás és normája, *határozott integrál*, *mint a Riemann-összegek határértéke* • görbe alatti terület és határozott integrál • folytonosság és integrálhatóság kapcsolata • véges sok helyen való megváltoztathatóság • műveleti tulajdonságok, integrálegyenlőtlenségek • függvény átlaga (középértéke) • középértéktétel határozott integrálokra ► a változó felső határu integrál deriváltja (a végpontokra vonatkozó rész nélkül) ► Newton–Leibniz-tétel • helyettesítési szabály • helyettesítés és parciális integrálás határozott integrálban • páros és páratlan függvények határozott integrálja

11. Integrálási technikák (e14): • racionális törtfüggvények integrálása • trigonometrikus integrálok: linearizáció, (*sin*- és *cos*-hatványok e11-ben) • $1/\sin x$ és $1/\cos x$ integrálja • fordított helyettesítés (e^x , $\tan \frac{x}{2}$, $\sqrt[n]{x}$, ...)

12. Improprius integrál (e15): • improprius integrálok ► $\int_1^\infty 1/x^p dx$ integrál konvergencia, ha $p > 1$, divergens, ha $p \leq 1$ ► $\int_0^1 1/x^p dx$ • konvergenciakritériumok

13. Integrál alkalmazásai (e16): • görbék által határolt terület • a kör területe • függvény grafikonjaként megadott görbe ívhossza • forgástest felszíne • térfogat, forgástest térfogata • a gömb térfogata • henger, félgömb és kúp térfogata közti arányok (*Cavalieri-elv*)